

Virtanen, 50, ja seitsemän vuoden rehtorius

Yliopiston rehtori Ilkka Virtanen täytti 50 vuotta tammikuun neljäntenä. Tuona päivänä tehtiinkin aikamoinen inventaario yliopiston yhteiskuntasuhteista.

Ilkka Virtanen aikoo seitsemän rehtorivuoden jälkeen ryhtyä Suomen Akatemian päätoimiseksi tutkijaksi ensi kesänä - jos hänen preferenssinsä toteutuvat. Siksi on paikallaan myös hiukan muistella taakse jäävää rehtorikautta kaikkienensa.

Ilkka Tapio Virtanen on kotoisin Paimiosta. Hän pääsi ylioppilaaksi Paimion Yhteiskoulusta vuonna 1962 ja ryhtyi opiskelemaan matematiikkaa Turun yliopistossa. Virtanen valmistui filosofian kandidaatiksi vuonna 1968, lisensiaatiksi vuonna 1974 ja tohtoriksi vuonna 1977.

Työuransa Ilkka Virtanen aloitti työskentelemällä opiskeluaikanaan kesäisin työnjohtotehtävissä Turun tie- ja vesirakennuspiirillä. Valmistumisensa jälkeen Virtanen nimitettiin talousmatematiikan ja tilastotieteen assistentiksi Turun kauppakorkeakouluun vuonna 1968. Seuraava työpaikka oli Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu, missä Virtanen toimi matematiikan lehtorina 1978-81. Vuonna 1981 Ilkka Virtanen tuli tilastotieteen apulaisprofessoriksi Vaasan korkeakouluun (nyk. yliopisto) ja vuonna 1983 hänet nimitettiin talousmatematiikan professoriksi.

Ilkka Virtanen on tutkinut mm. luotettavuusteoriaa, yleistä systemiteoriaa, investointisuunnittelua, inflaatio- ja tilinpäätösanalyysijä sekä osake- ja rahoitusmarkkinoita. Virtanen on julkaissut useissa kansainvälisissä tieteellisissä aikauslehdissä ja osallistuu myös niiden toimittamiseen tieteellisenä

asiantuntijana. Hän osallistuu säännöllisesti kansainvälisiin tieteellisiin konferensseihin ja on toiminut niiden järjestelytehtävissä.

Vuonna 1984 Ilkka Virtasesta tuli Vaasan korkeakoulun (yliopiston) vararehtori ja vuonna 1987 hänet valittiin rehtoriksi, ensin kolmivuotiskaudeksi, sitten nelivuotiskaudeksi, joka päättyy 31.7.1994. Virtaselle on myönnetty Suomen Akatemian varttuneen tieteenharjoittajan apuraha ajaksi 1.8.1994 - 31.7.1995.

Ilkka Virtanen on Vakuutusyhtiö Kalevan luottamusmies ja kuuluu Fintran valtuuskuntaan, Matkailun koulutus- ja tutkimuskeskuksen neuvottelukuntaan, Pietari-Säätiön valtuuskuntaan, Vaasan Osuuspankin hallintoneuvostoon, Vaasan teknillisen oppilaitoksen johtokuntaan, Vaasan hotelli- ja ravintolaoppilaitoksen johtokuntaan ja puheenjohtajana Liikesivistysrahaston Vaasan aluetoimikuntaan sekä on lisäksi mukana eräiden säätiöiden hallituksessa.

Ilkka Virtanen vihittiin erikoissairaanhoidtaja Ulla Mielikäisen kanssa vuonna 1971 ja pojat Antti ja Olli syntyivät 1973 ja 1975. Virtasen harrastuksiin kuuluvat ulkoilu (erityisesti hiihto ja pyöräily), teatteri, matkailu ja dekkarikirjallisuus.

Enkelikuoron lohdullinen viesti Virtasten pihalla 4. tammikuuta 1994 klo 6.30: Vuodet on vierineet, hurmos on haihtunut, nuoruus jo mennyt on, oi!

Rehtoriudesta

Mikä sai uransa huipulla olevan tutkijan mukaan rehtorikisaan?

— Se yleinen mukaan meneminen - olen aina ollut semmoinen, että menen mukaan.

Ilkka Virtanen perusti Turun kauppakorkeakouluun assistenttityhdistyksen, Lappeenrannassa hän lähti mukaan teknisten korkeakoulujen lehtoreiden yhdistykseen ja sitä kautta Lehtoriliittoon, Vaasassa hän käynnisti Professoriliiton paikallisosaston toiminnan. Hallintopuoli tuli mukaan, kun Virtasesta tuli, varsin tuoreena vaasalaisena, silloisen laskentatoimen ja menetelmätieteiden laitoksen johtaja.

— Vararehtoriksi tulin melkein vahingossa silloin 1984 ja sitten sitä onkin riittänyt!

Olet monessa yhteydessä sanonut, että et ole riskinottaja. Eikö rehtoriksi ryhtyminen kuitenkin ollut jonkinlainen riski? Tuliko sitä, mitä tulevaisuudelle arvelit?

— Kai sitä riskinottamista on aina välttänyt. Lappeenrantaan meno oli eräällä tavalla riskin välttämistä, ajattelin, että en rupea tohtoriassistentti-

na olemaan. Silloin oli talousmatematiikassa kolme virkaa valtakunnassa ja kaikissa nuoret haltijat. Lehtorin virka Lappeenrannassa oli tietynlainen varmistus perheelle ja kuitenkin riittävän kiinnostava.

— Semmoinen ajattelu minulla on aina ollut, että kai sitä selviää, kun on kaikesta siihenkin asti selvinnyt. En minä opinnäytetöitäkään niin hirveästi jähkaillut, kun yksi tuli valmiiksi, niin sitä lähti aina seuraavaan portaaseen.

Entä mitkä ovat olleet rehtorikausien haastavimmat hankkeet?

— Yliopistokehityksen yleinen rakentaminen. Minulle se toiminnan *muoto* eli ollaanko korkeakoulu vai yliopisto, ei ollut alkuun niin tärkeä kuin toiminta itsessään.

— Muutaman vuoden jälkeen alkoi näyttää siltä, että meillä olisi mahdollisuuksia muuttua yliopistoksi. Henkilökohtaisesti yllätyin siitä, miten se, että korkeakoulu *nimeltään* muuttui yliopistoksi, vaikutti ympäristöön ja antoi monenlaista lisäpontta - se oli hyvinkin positiivinen yllätys.

Kun Virtanen tuli rehtoriksi, ensimmäinen työllistävä hanke oli tek-

nis-taloudellisen koulutuksen käynnistäminen.

— Se sai oman ratkaisunsa, se ei mennyt niin pitkälle, kuin ajateltiin, eli omaan tiedekuntaan asti, mutta sai kuitenkin ihan hyvät muodot.

Yliopiston sisällöllisen rakentamisen ohella on myös fyysisen yliopistoympäristön rakentaminen ollut käynnissä koko Virtasen rehtorikauden - ja edennyt milloin takkuisemmin, milloin vauhdikkaammin.

Toiminnan eri lohkoista Virtanen pitää viime vuosien merkittävimpanä painopistealueena jatkokoulutukseen panostamista.

— Meillä oli aina ollut toimiva peruskoulutus ja meidät tunnettiin hyvää peruskoulutusta antavana korkeakouluna. Yksi tärkeä syy jatkokoulutuksen tehostamiseen oli tarve rekrytoida omasta takaa entistä enemmän. Meillä oli paljon niitä virkoja, joita ei saatu täyteen, mutta jotka sittemmin ovat täyttyneet omilla kasvatteilla. Viime aikojen tuloksellisuustavoitteet tietysti myös edellyttävät hyvin toimivaa jatkokoulutusta.

Hallintoviraston osalta Virtanen on pitänyt tärkeänä atk-aikaan siirtymistä.

Menetelmätieteiden laitoksen henkilökunta ensimmäisten onnittelijoitten joukossa professorinsa vastaanotolla: vas. Matti Laaksonen, Christina Gustafsson, Martti Luoma, Eero Laakkonen, Valtteri Niemi ja Seppo Pynnönen.

— Meillähän tutkijoilla oli jo silloin 1980-luvun puolessavälissä varmasti valtakunnan paras tilanne ja opiskelijoillakin kohtuullinen, mutta hallintovirastossa ei kyllä ollut montakaan tietokonetta silloin. Opintosuoritusrekisterit ja muut, niiden edistämistä ja tukemista olen pitänyt tärkeänä.

— Ja sitten tietysti koko tähän uuteen hallintojärjestelmään siirtymisen, uuteen johtamiskulttuuriin. Sekin oli oikeastaan jo alullansa siihen aikaan, kun rehtorinvaihdos oli, ensimmäisiä asetuksia tehtiin silloin, meillä tosin hyvin lievä. Yliopistovaiheessa sitten lisättiin henkilöjohtajien eli dekaanien ja rehtorin päätäntävaltaa ja vastuuta suhteessa monijäsenisiin hallintoelimiin. Siihen liittyen on tullut toimintamenobudjetointi. Niin että on tässä hirveästi tapahtunut!

Entä lähivuosien haasteet?

— Kansainvälistyminen on selvästi sellainen asia, jonka näen tärkeäksi ja tunnen, että en siinä ole pystynyt tekemään niin paljon, kuin olisi ollut mahdollista. Sen täytyy mennä

läpi laitoksilla, ei siinä rehtori voi paljoakaan potkia eteenpäin. Vaikka itse olen suuntautunut kansainvälisesti tutkijayhteyksien ja oman alan kongressien kautta niin yliopistoa en ole vienyt siihen suuntaan niin paljon, kuin ehkä olisi ollut tarpeen.

— Yliopiston rahoituksen rakenteen muuttuminen on näitä isoja kysymyksiä. Tavallaan palataan yksityisen korkeakoulun aikoihin, jolloin valtio maksoi 75% menoista ja säätiön piti hankkia loppu. Varmasti muutaman vuoden päästä 20-30% yliopiston budjetista pitää olla ulkopuolista rahoitusta. Siinä on tietysti rehtori keskeisessä asemassa ja se edellyttää, että on näitä ympäristösuhteita ja yhteiskuntasuhteita.

Mikä rehtorina on ollut vaikeinta?

— En nyt osaa nimetä mitään erityisen vaikeaa... Työmäärä on tietysti aikamoinen, yksittäistä asiaa en osaa mainita, aina tulee vaikeuksia eri aloilta, kun hommat ei etene.

Vaikeana kesänä muistuu Virtasen mieleen kuitenkin kesä 1990, jolloin julkisuudessaakin taitettiin kii-

vaasti peistä yliopiston sijaintipaikasta. Suunnitelmat oli jo tehty Palosaarelle, kun yliopiston tärkeät sidosryhmät ryhtyivät puhumaan Melaniemen puolesta.

— Se oli kyllä vaikeata, kun selvästi näki, mikä on yliopiston tulevaisuuden kannalta paras ratkaisu ja sidosryhmät näkivät asian toisella tavalla. Aavistihan sen, että koko rakentaminen lykkääntyy, jos tulee uusia mutkia matkaan. Nyt voi vain helpotuksesta huokaista, sillä jos yliopistoa ei olisi vuosi sitten ruvettu Palosaarelle rakentamaan, niin sitä ei tällä hetkellä eikä lähivuosina rakennettaisi mihinkään.

— Se oli aika vaikea kesä, mutta kun asia ratkesi, niin ei siitä jäänyt mitään hampaankoloon ja sidosryhmäsuhteet toimivat edelleen erittäin hyvin. Siinä oltiin vain asiaperustein eri mieltä.

Millainen johtajamieheksi olet? "Jalat maassa seisova toteuttaja"?

— Vaikea sanoa. Semmoinen realisti - ehkä voisi vähän enemmänkin luoda tulevaisuuden kuvia. Tuon esiin ajatuksia, jotka nähdäkseni on jossakin järkevässä ajassa mahdollista toteuttaa.

— Aika paljon seuraan päivittäisiä asioita, joku voi olla sitä mieltä, että otan kantaa liiankin pieniin asioihin. Jos yrityssektoria ajattelee, niin olen selkeämmin toimitusjohtajatyypinen kuin joku hallituksen puheenjohtaja, ainakin kuvittelisin.

Korostaa analyttisyyttään ja teknokraattisuuttaan, mutta käytännössä kuitenkin soveltaa humanistisia perinteitä johtamisessa. Antaa palautteen henkilökohtaisesti ja analyttisesti, runsaana.

Työtoveri

Miltä näyttää Vaasan yliopisto vuonna 2000?

— Opiskelijamäärän kasvattaminen viiteen tuhanteen ei ole niinkään mahdotonta, jos olisi suotuisa kehitys ja pientäkin kasvua. Nykyisen taloudellisen tilanteen takia tavoitteen

toteutuminen siirtyy kyllä ensi vuosikymmenen ja samalla ensi vuosittain puolelle. Suunnitelmat keskiuuteen yliopistoon ovat kuitenkin valmiina.

— Kauppatieteellinen ala on laajuutensa saavuttanut ja siellä tapahtuu kehitys vahvuuksia säilyttäen ja uusia etsien. Ajassa pitää elää, yrittäjäjyysasia esimerkiksi on noussut esille viime aikoina, kansainvälinen yritys-toiminta tuli joku vuosi sitten. Ei siis sinänsä volyymin kasvua, vaan toiminnallista kehittämistä.

— Humanisteilla on merkittävä laajennusohjelma ja uskon, että se toteutuukin. Vastaavalla tavalla yhteiskuntatieteillä oli kasvuohjelman lähinnä perusyhteiskuntatieteiden suuntaan. Siinä on nyt tapahtunut aika selkeä suunnan tarkistus, se enemmänkin tukeutuu olemassaoleviin hallintotieteisiin ja kauppatieteisiin, sitä kautta se volyymin kasvu tulee.

— Teknis-taloudellinen ala on osoittautunut teollisuusekonomikoulutuksena toimivaksi. Se on tuonut meille uudenlaisen kulttuurin, näitä tuotekehitystyyppejä tutkimus-

yhteyksiä ja gradut tehdään diplomityön tapaan yrityksissä. Kyllä senkin sisäänotto on varmaan pitkällä tähtäimellä lähemmäs sataan opiskelijaan kasvatettavissa, kun teknillisten oppilaitosten kanssa yhteinen laboratorio valmistuu.

— Kun DI-koulutusta ei meille varmaankaan tule, yhteistyö Teknillisen korkeakoulun kanssa pitää uudelleenarvioida. Olen joissakin yhteyksissä esittänyt "Ranskan mallin", siellähän ammattikorkeakoulujärjestelmä on rakennettu ohjelmina yliopiston sisään. Meillä voisi olla yksi tiedekunta lisää, joka olisi tekniikan alan ammattikorkeakoulu. Tämä on nyt ajankohtainen asia, kun valtion keskiasteen oppilaitoksille ollaan hakemassa isäntää, valtio haluaisi niistä sellaisinaan luopua.

— Viime tulosneuvotteluissa opetusministeriössä heitin tämän ajatuksen ilmaan ja se ammuttiin kyllä välittömästi alas. Mutta täällä Vaasassa se on elänyt.

Olet ollut mukana kolmessa rehtorin vaalissa, seuraava on 23. maaliskuuta. Onko "Pro Virtanen" -liike nyt lähestynyt?

— Olen saanut olla rauhassa, onneksi. Silloin, kun tähän hommaan lähdin, esitin aika selkeästi semmoista mielipidettä, että mielestäni kaksi kautta rehtorina on sekä yliopiston näkökulmasta että rehtorin omasta näkökulmasta aika optimi, siinä jo kerkeää ajatuksiaan saamaan läpi.

— Sen pohjalta olen jatkosuunnitelmani tehnyt, kun kausi kesällä päättyy, olen ajatellut lähteä professorin virkaani kunnolla hoitamaan. Kun seitsemässä vuodessa on kurssit kaikki muuttuneet niin ajattelin, että olisi hyvä ratkaisu, että vuoden saisi tehdä tutkimusta ja käynnistää hankkeita ja sitten vasta sen jälkeen palata opetukseen ja jatkaa niitä tutkimushankkeita. Nämä ovat minun preferenssini.

Pitäisikö rehtorin vaalin asetelmien olla julkisempia ja avoimempia?

— Kyllä sellaista avointa keskustelua voisi käydä, nyt vallankin, kun rehtorilla on päätösvaltaa ja vastuuta. Tähän asti, kun hallitus on rehtorin valinnut, se on yleensä läpikotaisin tuntenut kaikki professorit, mutta nyt, kun on vaalikollegio ja noin neljäsosa opiskelijoitakin, niin kaikki eivät varmasti tunne mahdollisia ehdokkaita.

Millaiset toimintaedellytykset Vaasan yliopiston rehtorilla on?

— Kyllä tässä edellytykset on, ei tämä mikään pelottava paikka ole. Suhteet ovat nopeasti luotavissa, jos on halua ja edellytyksiä - vuoden jälkeen jo on aika hyvä kontaktipinta.

Tärkeitä henkilöitä ABB:ltä: vas. professori Matti Karttunen, konsernijohtaja Matti Ilmari, johtaja Erkki Luhta, johtaja Harri Mattila ja tiedotusjohtaja Pentti Nuutinen.

Suomenkielisen Etelä-Pohjanmaan korkeakouluväki tuntee Virtasen so-puisana ja realistisena miehenä. Hänen kaudellaan Vaasan rehtori on näkynyt usein maakunnan tilaisuuksissa.

Päätoimittaja Kari Hokkanen, Ilkka-lehti 4.1.1994

— Aika paljon rehtorille tulee ulkoa päin yhteydenottoja ja olen nähnyt ne tärkeiksi. Enemmän olisi varmaan pitänyt liikkua omassakin ta-

lossa - toisaalta sitä vähän aristelee, etteivät luule, että mitä se täällä kytää. Kutsuttaessa olen mennyt, mutta esimerkiksi yksikkökohtaiset TTS-keskustelut olisi yhtä hyvin voinut käydä laitoksilla kuin tässä rehtorin huoneessa.

— Tiedotuksen osalta olen yrittänyt noudattaa avointa politiikkaa, ettei ainakaan tietoisesti olisi salattu mitään - se on sitten eri asia, jos ei ole osattu kertoa oikein ja oikeista asioista.

Akateemisesta urasta

Ilkka Virtasta ei professoriksi paluu pelota. Hän on rehtorinakin pitänyt vuosittain yhden luentokurssin, ohjannut jatko-opintoja ja tehnyt itse aktiivisesti tutkimusta.

— Kun tulin rehtoriksi niin minulla oli sen tietämyksen mukaan eläkkeelle siirtymiseen yli 20 vuotta aikaa. Oli sataprosenttisen varmaa, että niin kauan ei haluaisi olla rehtorina - ja vaikka haluaisikin, niin tuskin voisi olla, vaan edessä olisi enemmän tai myöhemmin paluu professorin virkaan. Olen halunnut varmistaa sen, etten ole ulkona ajasta.

Miten hakeuduit tutkijaksi?

— Sattumalta, sattumalta! Lähdin opiskelemaan lukion matematiikan ja fysiikan opettajaksi, otin tämän perinteisen yhdistelmän matematiikka, fysiikka, kemia - kemiaa en koskaan opiskellut, kun en fysiikan töistäkään niin hirveästi tykännyt.

— Sitten tulivat tilastotiede ja sovellettu matematiikka, operaatioanalyttinen tutkimus, josta innostuin hirveästi, ja se vei jo pois tältä perinteiseltä uralta. Kun rupesin valmistumaan, tuli atk, kerkesin suorittaa opintoja tietojenkäsittelyopissa.

— Kuvittelin, että menen johonkin firmaan operaatioanalyttikoksi atk-osastolle. Kun aloitin gradua ja rustailin ensimmäisiä paikkahakemuksia, kauppakorkeakoululta kysyttiin, että kiinnostaisiko talousmatematiikan ja tilastotieteen assistentin paikka. Ajattelin, että voisihan si-

Synttärilahvittelua yliopistolaisten kanssa ylioppilaskunnan ravintolassa.

täkin kokeilla, ja sillä tiellä sitä ollaan. Innostava esimies, **Malaskan Pentti**, on se sattuma, joka minut tälle tielle veti. Aluksi opiskelin lisää tilastotiedettä ja minulla oli paljon tuntiopetusta, kävin armeijan ja sen jälkeen päätin ruveta jatko-opiskelijaksi.

Olet opiskellut tiiviiseen tahtiin ja vaihtanut paikkakuntaa parempien virkojen perässä. Näinkö mielestäsi nuorten tutkijoiden tulisi toimia?

— No muutot ovat olleet perheen elämisen varmistamista osaksi, Lappeenrantaan meno ei ollut optimi, mutta käypä ratkaisu. Siellä siirryin soveltavasta matematiikasta aidosti talousmatematiikkaan. **Teemu Ahon** kanssa tehtiin ensimmäiset kymmenkunta liiketaloudellista juttua. Siihen asti minulla oli ollut matemaatikon tapa: oli joku taloudellinen ongelma, jota matemaatikkona tarkasteli, mutta siinä ei ollut substanssia mukana. Lappeenrannassa tuli substanssi mukaan ja tämä suuntaus monipuolistui ja syveni. Turusta sain matematiikan koulutuksen, Lappeenrannassa talo-

ustieteet ja ne sitten yhdistyivät Vaasassa.

Assistentiksi tullessaan Ilkka oli säntillinen, liiankin kiltti kavveri ja painoi noin 130 kg. Armeijareissulla miehestä hävisi sitten reilut 30 kg. Minusta se vaikutti myös persoonaan: hänen luonteensa suorasukaisuus ja jopa kovuus tuli esille vasta sen jälkeen. Tutkimustyö edistyi ja varmuus otteissa lisääntyi tuon muutoksen jälkeen.

Työtoveri vuodelta 1969

Kaipaatko jotakin Turusta tai Lappeenrannasta?

— En varsinaisesti kaipaa, mutta kun olen yhdessä korkeakoulussa opiskellut ja kolmessa ollut töissä, niin rehtorin tehtävissä siitä on ollut hurjasti hyötyä. Joka paikassa on ollut jotakin hyvää ja jotakin huonoa.

— Vaikka turkulaisuudestani puhun, niin ei minua sinne mikään

vedä. Onhan siellä mukava käydä, mutta perhe on kyllä nykyisin ihan vaasalainen.

Seuraat siis myös jatko-opiskelijoiden etenemistä?

— Olen mukana laskentatoimen ja menetelmätieteiden laitosten yhteisissä seminaareissa ja kolme opinnäytettä on ollut talousmatematiikassa rehtoriaikanani tekeillä: yksi väitöskirja ja kaksi lisensiaattityötä. Jatko-opintoseminaarit ovat talon sisällä oleva mahdollisuus käydä tieteellistä keskustelua, kun professorikuntaa on enemmänkin paikalla. Lähinnä olen ottanut sen roolin, että keskityn yleisiin tieteellisiin kysymyksiin ja menetelmäpuoleen - olen semmoisen kaavojen paikalleen panija.

Millainen olet ohjaajana?

— Hyvää tarkoittava, mutta suoraan puhuva. Ne, jotka tuntevat, kokevat sen varmaankin rakentavana ja hyödyllisenä, äkkinäiset voivat peljästyä!

Mitä aiot tutkia Akatemian apurahalla?

— Jatkan näitä laskentatoimen ja menetelmätieteiden porukan yhteisjuttuja. Toisena osa-alueena on palaaminen aivan alkuun eli dynaamisiin matemaattisiin malleihin - olen aikani tehnyt kontrolliteoriasta eräitä juttuja ja nyt olen suurella mielenkiinnolla seurannut kaaosteoriaa. Rupean taas siis opettelemaan matemaattikkaakin.

Ilkkaa on kunnioitettu matemaatikona, perusteellisena ja systemaattisena ihmisenä, myös inhimillisenä ihmisenä. Tarvittaessa ronski, tilanteen mukaan empaattinen kuitenkin.

Tutkijakollega

Yksityisyydestä ja elämästä yleensä

Tulit rehtoriksi vuonna 1987, jolloin uuden kodin rakentaminen oli alullaan ja kotona oli kaksi murrosikäistä poikaa. Mitä rehtorikausi on perheelle merkinnyt?

— Nyt jälkepäin se rakentaminen kyllä hirvittää. Se tosin teetettiin avaimet käteen -periaatteella, mutta tyylilleni uskollisena minun piti siellä päivittäin käydä ja seurata, mitä tapahtui. Silloin ei vielä ollut niin paljon niitä kontakteja, joten rakentaminenkin oli mahdollista ensimmäisenä syksynä, nykyoloissa se olisi kyllä ihan mahdotonta. Se oli sellainen koko perheen projekti, pojat olivat jo siihen aikaan innokkaasti mukana.

— En sitten tiedä, miten pojat ovat kokeneet - poissaoloja on ollut jonkin verran, mutta ei kuitenkaan niin hirveästi. Olen aina laittanut pojat kouluun, meillä on ollut se yhteinen hetki poikien kanssa aamuisin, laitan niille aamupalan ja syödään yhdessä, kontakti on säilynyt.

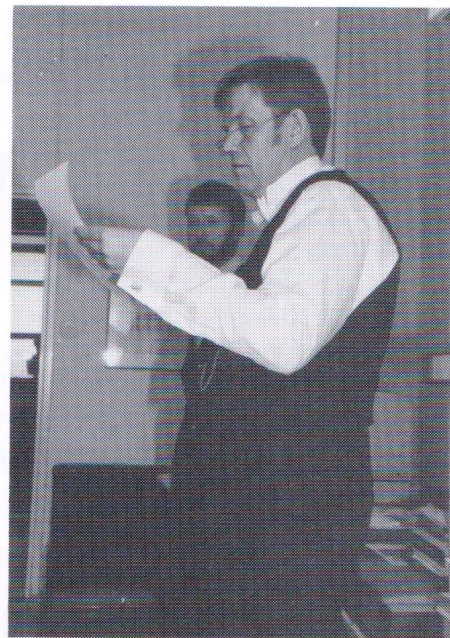
— Tietysti olen seurannut niitten koulunkäyntiä, mutta siitä ei ole onneksi tarvinnut murhetta kantaa, molemmat ovat hoitaneet asiansa ja kysyneet, jos on ollut kysyttävää, ei ole tarvinnut neuvojaan tuputtaa. Eivät ole valittaneet koulussa kärsineensä isän rehtoriuden takia, niin että ei sillä varmaan ole ollut paljon merkitystä.

Oletko pojista kunnianhimoinen?

— No kai siinä vähän semmoistakin on - vaikka olen yrittänyt, etten heille sitä viestisi. Tietysti sitä toivoo, että opiskelisivat ja hankkisivat kunnan ammatin - en minä sen kummallisempaa odota. Asioista on keskusteltu ja näyttää siltä, että valinnat aika paljon suuntautuisivat samalla lailla kuin itselläni.

Sanot, että teatteri on tullut mukaan harrastuksiisi aivan viime vuosina.

— Vuosittain on käyty Vaasan lisäksi Tampereella ja Helsingissä ja

Tiukka paikka? Professori Virtanen lukee apulaisprofessori Timo Leipälän (vas.) lausuntoa kasvattinsa Jukka Perttusen väitöskirjasta toukokuussa 1993.

sanottu pojille, että kerran vuodessa pitää kulttuuria harrastaa ja tulla teatteriin.

Millaisesta näytelmästä pidät?

— Musiikkiteatterista, oopperasta, musikaaleista, myös vähän perinteisemmistä puhenäytelmistä, en kovin kokeilevista. Niskavuori on ihan sopivaa!

Huomaatko, että eri arvot ja asiat olisivat itsellesi tärkeitä nyt kuin vaikka 25 vuotta sitten?

— Jaa-a-missäs silloin oltiin? Olin jatko-opiskelija, väitöskirja tavoitteena ja jäämässä yliopiston palvelukseen, mukana opetuksessa.

— Ei minulla varsinaisesti ole kovia taloudellisia arvoja koskaan ollut - kunhan saisi kohtuullisen toimeentulon ja mukavan työn. Siinä onkin yksi syy yliopistoon tuloon, kun täällä on aika pitkälle tämä vapaus ja joustavat työajat - vaikka minulle kyllä sopii kahdeksasta neljään tai viiteen työskentely. Työn mielekkyyttä olen aina arvostanut ja kohtuullisen toimeentulon tuomaa turvallisuutta. HK